

JUBILEUMSHILSEN.

KJÆRE MEDLEM I LØRENSKOG HISTORIELAG.

Ja, som du leser så er vi allerede i det herrens år 2004. Jubileumsåret for 50 års virke i vårt historielag.

Det er også slik for oss at ved jubileer så reflekterer vi tilbake over årene som har gått, om det er privat eller i lag og foreninger som vi har et forhold til.

Vi i styret har da naturlig gått tilbake i de siste 25 år og tatt for oss en del merkesteiner som har preget vårt virke. Noen store og noen små, men alle en del av en helhet i vårt lag.

For de første 25 år har vi valgt å ta inn Steffan Gjørvad sin beretning av 23.03.1979 uavkortet da det sikkert ikke er alle som har lest den. Samtidig er det en takk til de som dro lasset de første 25 år, og utførte en så stor aktivitet på å samle stoff og få opp interessen for lokalhistorien i vår bygd. Vi som har tatt del i det videre arbeidet har funnet stor glede og med iver lest og brukt av den historien som er samlet.

Vi som har fått lov å bidra noe i de siste 25 år har fått jobbe med prosjekter som i all beskjedenhet har satt sine spor.

Vi nevner her restaureringen av vasshjulet hvor vi klarte å samle inn ca. Kr. 130.000.- Det var ved tidligere befaring slått fast at det var siste sjanse for å bevare en rest av Østmorksaga. Det var mange både store og små bidragsgivere, økonomisk og praktisk (ingen nevnt, ingen glemt) vi klarte å nå frem til med vårt restaureringsprosjekt.

Vi vil og nevne den storslåtte gaven vi fikk av familien etter Jørgen Tangen, modellen av Østmorksaga som vi over tid hadde lånt av Jørgen Tangen. Den har nu i flere år hatt sin plass i samlingen på Lørenskog Bygdemuseum.

Vi har også fått ta del i opprustingen av vårt bygdemuseum og bidrar her hvert år i forskjellige arrangementer.

Dette har gitt oss en permanent base med eget kontor i hovedbygningen hvor nu våre dokumenter over mange sider av bygdehistorien er samlet.

Vårt arbeide nu vil i hovedsak gå på å systematisere arkivene og bedre tilgjengeligheten.

Vi i det sittende styret ser mange spennende oppgaver i tiden som kommer og registrerer med glede økt interesse for lokalhistorien. Vi ønsker alle våre medlemmer og kommende styrer til lykke med det viktige arbeidet i årene fremover.

Arne Skrolsvik. Ole Arnesen. Trygve Baarlid. Per Høibraaten. Ragnar Birkeland.
Sign. Sign. Sign. Sign. Sign.

Lørenskog Historielag 1954 – 2004

LØRENSKOG HISTORIELAG GJENNOM 25 ÅR.

For 25 år siden var lensmann i Aurskog, Øyvin Ribsskog, formann i Romerike historielag. Han gikk inn for å få et lokalt historielag i hver bygd på Romerike, og det klarte han. For å få i stand et historielag i Lørenskog, kontaktet han Magnus Brøsholen og noen andre interesserte som ble innkalt til møte på herredstyresalen på Fjellhamar den 21.januar 1954. Ribsskogs store interesse for lokalhistorie smittet over på de 15 som var møtt fram, og de ble enige om å stifte Lørenskog historielag. Det ble valgt et midlertidig styre, -eller kanskje rettere – et arbeidsutvalg på 3 medlemmer, med Magnus Brøsholen som formann, som bl.a. skulle komme med forslag på lover for laget. Så den 29.mars ble det holdt årsmøte der lover for laget ble vedtatt og det ble valgt et styre på 5 medlemmer. Magnus Brøsholen ble valgt til formann, og Johannes Bruun Pedersen sekretær og Ovidia Thorshaug kasserer.

Formålet med laget var ” å øke og utbre kunnskaper om Lørenskog historie og vekke interesser for kulturliv og virke i bygda gjennom tidene.” Fra før hadde vi en kommunal museumsnemnd som arbeidet for å ta vare på gamle gjenstander fra bygda, et begrenset område av de samme formål historielaget hadde. Det ble derfor naturlig at det ble et intimt samarbeide mellom museumsnemnda og historielaget. De første årene arrangerte de sammen stevner på Nordby gård, der museumsnemnda hadde samlet sine gjenstander på stabburet. På disse stevnene var det sang, musikk, foredrag, gjerne litt underholdning som folkevisedans, opplesing o.l., og avsluttet som oftest med en kort andakt. Det var en god del arbeide som falt på historielagets medlemmer ved disse stevner, forberedelser og ikke minst arbeidet med bevertningen. Programmene for stevnene var lagt slik opp at det ble pauser, så folk kunne gå inn på stabburet hvor museumsnemndas folk var omvisere. Disse stevnene samlet fra 100-300 deltakere. Men så døde folka på Nordby og fylket fikk eiendommen som gave fra Lørenskog kommune for at det skulle bygges sykehus her. Husene skulle rives, stabburet med, og de innsamlede gjenstander måtte få et annet oppbevaringssted. (et kjellerlokale i Lørenskog sparebank.)

Det ble forsøkt med et stevne på Løken-Bøndernes Hus-, men det slo ikke noe godt an. Heller ikke en samling på Haneborgtoppen ved bronsealderrøysene, fikk noen oppslutning. (en St.Hanskveld).

En har derfor gitt opp å arrangere stevner, og i steden ha fyldigere program på årsmøtene.

I løpet av disse 25 årene er det blitt holdt en rekke kåserier (ca. 35 stk.), som oftest med et historisk preg, dels av lagets egne folk, dels av utenforstående fagfolk.

Foruten møtevirksomheten har laget medvirket i mange konkrete saker. den første saken en tok opp var bevaring av gamlebygningen på Plåterud. Verken historielaget eller museumsnemnda hadde penger, og da formannskapet heller ikke ville bevilge kr. 5.000,- ble det ikke noe av.

Ganske tidlig tok en opp tanken å frede Svenskefurua og Kurlandseika. Det gikk greit, men å få fredet brønnen på Hammerberget, var vanskeligere. Det er 2 grunneiere til

brønnen, og den ene grunneieren var ikke villig- han mente at ble brønnen fredet, måtte de off. være ansvarlige for gjerde, og det ville bli mye tråkk over hans område for å komme dit. Dep. forlangte at grunneierne satte opp skikkelig gjerde før brønnen kunne fredes. Grunneierne lovte imidlertid ikke å fylle igjen eller sprengte brønnen, derfor lot en være å frede den. Senere har historielaget fått satt opp et pent smijernsgjerde rundt brønnen.

Det var også på tale å få fredet Hammer-brua. Den er ikke så svært gammel, ombygget i 1870. Både kommunen og fylkets veivesen er interessert i å bevare den, så vi fant det unødvendig å få den fredet.

Da det ble utarbeidet regulering av Løken, Skårer, Nordliåsen, sendte historielaget sine bemerkninger til planen. Vi ønsket å bevare mesteparten av området urørt. Vårt ønske var at området skulle være en grønn lunge i bygda, et rekreasjonsområde –nærmest en naturpark – og en plass til bygdetun. Dessverre ble det ikke tatt stort hensyn til vårt forslag.

Da det i sin tid kom reguleringsforslag om utnyttelsen av Hammer-Torshovområdet – og et annet om Haneborgåsen, kom vi med våre bemerkninger. Disse områdene er det ikke blitt gjort noe med.

Hans Brataas har mere enn noen annen funnet merker og rester etter gamle ting. Det var han som fant gravrøysene fra bronsealderen oppe på Haneborgåsen. Han fikk en fagmann til å se på dem, førstekonservator Hagen ved oldsokmuseet i Oslo, og han slo fast at det virkelig av gravrøyser fra den tid i bronsealderen da de brente likene.

I Skåreråsen fant Brataas rester etter 2 små 4-kantede hustuffer eller noe lignende. Historielaget fikk konservator Elisabeth Skjelsvik til å komme å se på tingene. Hun kunne ikke si hva det var rester etter, men Brataas mener å ha funnet ut hva det var, nemlig Buestillinger. Det er små krypinn for jegere der det er dyretrekk.

Historielaget har gjort dugnadsarbeide med å kaste sammen gravrøyser på Haneborgåsen for at de skulle fa sin opprinnelige form. Flere folk har gjennom tidene rotet i røysene i håp om å finne gravgods. Til å kaste sammen røysene igjen, har en fått litt hjelp av speidere, ungdomsskoleelever og ungdomsgruppen Falken. 2 røyser, en stor og en liten har nå fått noenlunde riktig form. Sammen med kommunen har vi fått satt opp henvisningsskilt, så folk kan finne røysene.

I samarbeid med nabobygdens historielag har vi hatt 2 utflukter, ett til Akershus og ett til Ladegården, der ruinene av Halvardskirken og bispegården i Oslo. På begge steder hadde vi ypperligere omvisere.

To ganger har vi stått for Romerike historielags årsmøter, nemlig i 1965 (45-årsjubileet) og i 1977.

Laget har aktivt deltatt i arbeidet med å samle gamle fotografier – eller lånt, bilder de har avfotografert. Dette i samarbeide med en kommunalt oppnevnt komite, hvor forresten 2 av lagets medlemmer var med. De innsamlede fotografier blir oppbevart i Biblioteket.

Noen samtaler med eldre folk er blitt tatt opp på lydbånd. Det burde vi ha gjort mere av.

En del beretninger og historier har vi fått skrevet ned, og på den måten bevart for ettertiden.

For å gjøre bygdas historie kjent, har formannen vært foreleser ved flere kurs i lokalhistorie, også ett for lærere. Han har ellers hatt noen timer på skolene, både i barneskolen, ungdomsskolen og den videregående skole og gitt forslag på oppgaver i lokalhistorie. Elever og lærere som har bedt om det, har fått råd og hjelp. Formannen har også holdt kåserier om bygdas historie i flere foreninger, og har også vært omviser i bygda for nyansatte lærere.

I 1978 ble laget ferdig med å sette opp skilter på de gamle setervangene i Losbyskogen. Samtidig har lærer Per Knutsen skrevet en historikk over de gamle setrene.

I Bjørndalen finnes rester etter en forholdsvis stor mølle, et teglverk og 2 sagbruk. Sagbrukene ligger på Askersiden, det øvrige på Lørenskog-siden. Laget har innledet samarbeid med Oslo byantikvar for å bevare disse rester av den første industrien i bygda. Kommunen ved kulturstyret har gitt oss bidrag til å rydde opp rundt disse rester og restaurere dem litt. Fagfolk fra Byantikvaret vil lede arbeidet.

Roverspeiderne i Lørenskog har nå ryddet vekk krattet ved mølla og sagbrukene på Lørenskogsiden. Videre rydding vil fortsette neste sommer, mulig da også restaurering. Våningshuset på Skullerud er vel det eldste våningshus i Lørenskog, og laget mente det var bevaringsverdig. Vi fikk fylkeskonservator Kjeld Magnussen til å se på huset, og han var av samme mening og skrev til kommunen om dette. Likevel foreslo rådmannen at gården skulle selges uten forbehold om bevaring av våningshuset, enda vi hadde bedt om det. En av lagets medlemmer, Harald Moberg, skrev da til Riksantikvaren og bad om at det måtte fredes. Riksantikvaren har nå bedt kommunen om at ingen ting blir avgjort om salg e.l. før han har sett på huset og kommet med sin uttalelse.

For tiden holder vi på med innsamling av stedsnavn. Dette i samarbeide med Bondekvinnelaget. Hittil har det gått tregt. Bare alle navn på Losbys eiendom er fyllført. Noen navn er feil plassert på kartene, og vi har fått kjennskap til flere navn som ikke står på noen kart.

Samarbeidet med kommunen har stort sett vært godt. Medlemmer fra historielaget er blitt innvalgt i flere komiteér. Således i filmnemda, som fikk laget den nye Lørenskog-filmen. Vi var også med i nemda som stod for innsamling av gamle fotografier, og i Skåreutvalget, som kom med forslag om hvordan Skårer gård skulle fungere som et kultursenter. Våre folk var også med da det ble utarbeidet en fortegnelse over verneverdige ting og områder i bygda. Når vi har søkt om bidrag til enkelte foretak, er de alltid blitt imøtekommet.

I alle disse 25 år har historielaget støttet og arbeidet for Bygdemuseet. Flere skriv er gjennom årene blitt sendt til kommuneadministrasjonen om hjelp til å skaffe en høvelig tomt til Bygdetun, og mange forslag har vi kommet med. Til slutt bar henvendelsen frukter, Skårer gård ble innkjøpt, og Kulturstyret har nå utarbeidet planer for at Bygdemuseet skal få lokaler og stedet kan bli et Bygdetun med mange aktiviteter. Men det drar ut med å få gjennomført planen – det står på manglende bevilgninger. Vår henvendelse om at Bygdemuseet måtte få sitt eget styre, slik det var til å begynne med, er ikke imøtekommet. Historielaget har derfor valgt en museumsnemnd på 3 medlemmer

som kan gi råd og hjelp for den person som kommunen har tilsatt for å ha tilsyn med museet. Det er vårt håp at planene med Skårer gård ganske snart må bli realisert, så museet kan komme til sin rett med utstillinger og arrangementer, så folk kan bli kjent med forhold og virke i Lørenskog i eldre tider. Og Historielaget vil fortsatt støtte opp om museet og Bygdetunet.

Medlemstallet i laget har variert fra 20 til 100. Årspengene har vært svært små. 3 kroner året til å begynne med, og nå kr. 20, og av dette går halvparten til Romerike historielag, som laget står tilsluttet

Steffan Gjørvad. (sign.)

LØRENSKOG HISTORIELAG GJENNOM DE SISTE **25 ÅR, FRA 1979 – 2004.**

Lørenskog 2004.03.22.

Når en skal ta for seg begivenheter fra vårt lags virke de siste 25 år vil det være en del store og markante saker for vårt lag som omtales. Skulle en ta for seg alle, både store og små vil det være en nedtegning som ble for omfattende til et lite jubileumshefte.

Ved gjennomgang av møteprotokoller / dokumenter for laget vil de alltid bære navn på tidligere ledere og styremedlemmer. I disse nedtegninger har jeg valgt å utelate disse da det også er personer utenom styrene som har bidratt i mange saker. Men en vil jeg allikevel nevne og det er Per Knutsen. I denne 25 års-periode går hans navn igjen på mange dokumenter og jeg nevner her kort registrering av husmannsplasser. Her er disse omtalt og beskrevet med årstall når de var i bruk og i tillegg er de plassert på økonomisk kartverk i et system. Per Knutsen er tildelt Romerike Historielags hederstegn for sitt mangeårige virke for Lørenskog Historielag.

De arbeidsområder som har krevd størst innsats / tid er som følger:

LØRENSKOG BYGDEMUSEUM.

Skårer Gård ble kjøpt i 1971 av Lørenskog Kommune og var tenkt brukt til friluft og kulturformål. I 1981 kom de to første rom i bruk i hovedbygningen som museumsrom og her var historielaget engasjert på dette arbeidet.

Det fortsatte i de kommende år, med noe større tyngde utover på 90 tallet, etter som aktivitetene på museet økte. I disse år hadde også historielaget sin representant i styret for museet. I en periode var leder av styret for historielaget også leder av styret for bygdemuseet og dette viser at et historielag og et bygdemuseum er nær knyttet opp til hverandre med mange sammenfallende oppgaver.

Historielaget pusset opp et rom i låven som var tiltenkt som base for lagets samlinger og virke. Rommet ble brukt en kort periode da det senere kom i gang en istandsetting av hovedbygningen. Tidligere var det kun to rom i hovedbygningen som huset de museale aktiviteter. Når det ble aksept for at hele første etasje skulle være en del av det utvidede museum, kom muligheten for å oppruste et rom til kontor. Her ble det aksept for at historielaget skulle få dette som sin base mot at historielaget skulle som motytelse bidra ved sommerens aktiviteter.

Fra 1979 – 2004 fortsetter, side 2

Hver sommer deltar styret i de aktiviteter som er lagt inn og som det er naturlig å ha historielaget med som en samarbeidspartner.

Historielaget har flere sentrale eiendeler plassert i museet og jeg nevner her kort, modell av Østmorksaga, stor modell av vasshjulet og maleri av vasshjulet ved Mønevann. Disse eiendeler omtales senere.

Da vi fortiden ikke er representert i styret for museet (vår kandidat falt ut ved kjønnskvalifisering) er avstanden noe større til det som skjer.

Historielaget har i alle år hatt et godt samarbeidsforhold til kommunen ved kulturetaten og de sittende styreverv ved museet.

Historielaget satser også på at dette skal vare ved og ser med spenning frem til hva som blir utfallet av omorganiseringen av museene i Norge som er på gang. Her er også vårt museum berørt av denne prosess.

VASSHJULET.

Det prosjektet som har krevd mest innsats fra historielaget i denne 25 års perioden er sikringen og restaureringen av vasshjulet etter Østmorksaga.

Som kjent var dette historielagets eiendom etter å være mottatt som gave i 1957 fra Kathrine Boeck, Losby Bruk.

Ved en befaring høsten 1988 med en gruppe utenforstående fagpersoner ble det fastslått at vasshjulet kunne reddes og måtte reddes.

Daværende styre satte i gang et prosjekt som gikk på å finne løsninger for å komme i mål på et så stort prosjekt.

Startskuddet for prosjektet kom i form av en førjulsgave fra Carl Frode og Per Fjellheim som gav Kr. 25.000.- i desember samme år.

Neste steg i denne prosess for styret var å innhente tilbud på denne jobben og her kom Østlandske Ingeniør – og Entreprenørforretning AS med et tilbud som ble akseptert med sluttsum Kr. 123.600.- og arbeidet startet forsommeren 89.

Nå var bilde klart på hva historielaget stod ovenfor, nemlig å skaffe Kr. 100.000.- Dette klarte vi og her kom det forskjellige utspill for å fortelle hva som var på gang inne ved Mønevann og som vi ønsket alles oppmerksomhet mot.

Takket være helsider i Romeriksposten som het ” Aksjon Redd Vasshjulet ” fikk vi den tiltrengte oppmerksomhet. Vi kom også i gang med en ”stafett” blant en del av bygdas større bedrifter som gav opptil Kr. 5.000.- og som så oppfordret andre til å gjøre det samme. Det kom også mange gaver fra medlemmer og andre private. Noe som også gav en pen sum var styrets deltagelse på bingo.

Fra 1979 – 2004 fortsetter, side 3

Siste gladmelding var når vi fikk Kr. 30.000.- fra Akershus Fylkeskommune etter søknad og befaring for å vise det restaurerte klenodiet. Dette var det vi manglet for å kunne innbetale det siste avdraget til entreprenør som hadde vist stor velvilje i påvente av siste avdrag.

Det var med en viss stolthet vi kunne registrere at restaureringen var registrert utenfor vår kommune og som et eksempel på at det er mulig å redde kulturminner med hardt arbeide og fra dag en, tro på at vi skulle lykkes.

Tiden gikk og med den kom erkjennelsen at det å sitte med et så stort og krevende kulturminne medførte et stort ansvar og var forbundet med store vedlikeholdskostnader. I styret kom vi etter en prosess til at vi skulle ta en dialog med kommunen om en overføring av vasshjulet mot en passe symbolsk pris og dialogen startet utover høsten 1996. Vi må vel her i all beskjedenhet nevne at i restaureringsprosjektet var kommunens bidrag av moralsk art.

I februar 1997 mottok vi et brev fra Kulturtjenesten med orientering om følgende vedtak i kommunestyret:

Originalen til Lørenskogs kommunevåpen, “Vasshjulet i Losby”, er i dag ikke i kommunens eie, men eies og vedlikeholdes av Lørenskog Historielag.

Kommunestyret ønsker igangsatt en prosess som fører til at Vasshjulet blir kommunens eiendom og vedlikeholdsansvar.

Årsmøte i historielaget gav samme år sin tilslutning til at det kommende styret skulle slutføre overdragelsen basert på en rimelig kompensasjon for utført arbeide og her ble summen Kr. 15.000.- satt som beløp.

I mars 1998 fikk vi igjen brev fra Kulturtjenesten som bekreftet nytt vedtak i kommunestyret om å slutføre overtagelsen av vasshjulet og til det foreslåtte beløp.

Vi var i mål og overført beløp ble brukt til investering i datautstyr som var et verktøy for det videre arbeid i historielaget.

Historielagets kulturhistoriske eiendel var ute av laget etter en tidsperiode på 40 år og nu var tiden kommet for helt å kunne vie oss til å jobbe videre med historien, basert på paragraf 1 i våre vedtekter og den lyder som følger:

Lørenskog Historielag har til formål å øke og utbre kunnskaper om Lørenskogs historie og fremme interesse for kulturliv, kulturminner og virke gjennom tidene.

Fra 1979 – 2004 fortsetter, side 4

MODDELSAGA.

Saga og forhistorien til den er berettiget et avsnitt i vår jubileumsberetning. Forhistorien startet våren 1990 med kontakt til Jørgen Tangen som var bygger og eier av modellen med mulighet for å kunne ta med besøkende til Tangen som hadde saga lagret i sin kjeller. Her var svaret positivt og etter flere besøk kom spørsmålet opp om historielaget kunne få låne modellen opp til Skårer Gård for demonstrasjon og fremvisning i museumssesongen.

Også dette var positivt fra Jørgen Tangen som deltok med glede og iver utover sommeren. Det ble flere kvelder hvor historikken og virkemåten så levende ble demonstrert og var med på å utdype vår forståelse for virksomheten ved Østmorksaga.

Saga fikk sitt vinteropphold her på Skarer og vi holdt dialogen med Tangen gjennom vinteren for å forsette på en ny sesong sommeren 1991.

Som kjent falt Jørgen Tangen fra slik at vi var uten den levende fortellingen om sagbruksvirksomheten som vi ønsket å få flere detaljer om.

I et senere styremøte var det besluttet at vi skulle ta kontakt med fru Ingeborg E. Tangen for om mulig å få kjøpt modellen med utstyr til historielaget.

Gleden var stor da vi ble orientert om at det hadde vært et ønske fra Jørgen Tangen og med samtykke fra den øvrige familie om at modellsaga skulle gis som gave til historielaget.

I takkebrev til fru Ingeborg E. Tangen av oktober 1991 gav vi tilkjenne vår glede og takknemlighet over en så storslått gave. Vi bekreftet også hvordan vi bestemte å sikre den og hvordan den skulle brukes. Saga har siden hatt sin plass i utstillingen som går under navnet ”sagrommet”.

LOSBYVANDRING 1993 / MALERI AV VASSHJULET.

Når jeg har valgt å sette dette under samme avsnitt så har det sin helt spesielle grunn. Det var under første Losbyvandring maleren Tor Sværd Sørensen tilfeldigvis hadde funnet dagen og lysforholdene gode for å male et motiv som han ved en tilfeldighet tidligere hadde kommet over, og som han uttrykte det, ”fikk umiddelbart et forhold til”. Denne søndagen hadde vi i historielaget fått modellsaga oppsatt med kjørestrom inn ved vasshjulet og to av våre skulle demonstrere denne for dagens vandrere. Dette bidro også til at Sværd Sørensen med sitt staffeli fikk mer av historikken over hva stedet rommet av tidligere liv og virke.

Fra 1979 – 2004 fortsetter, side 5

Det resulterte senere i at vi i historielaget inngikk en avtale om å kjøpe maleriet og 500 stk. faretrykk av maleriet. Disse skulle vi selge innrammet og nummerert og når vi hadde solgt for Kr. 12.000.- ble maleriet betalt. Inntekter av senere salg går inn i vår drift.

Historielaget har i senere år deltatt i alle Losbyvandringene og synes dette er en fin start på deltagelse i sommerens aktiviteter her i bygda.

I 2001 bidro historielaget også på en annen vandring, nemlig åpning av vår pilegrimsvei fra Olavskilden og opp til pilegrimsveien over Gjellerasen og videre til Skedsmo.

NY BYGDEBOK.

Sommeren 1993 bekreftet vi til ordfører Per O. Lund vår deltagelse med to representanter i bygdebokutvalget.

Her startet et spennende arbeide som varte helt frem til førjulsvinteren 1998 hvor den nye bygdeboka med tittelen ” HISTORIEN OM LØRENSKOG MYTER OG MENNESKER 1900-1990”.

Boken var ført i pennen av bygdebokforfatter Ola Alsvik som hadde utført en stor jobb og et godt skrevet produkt.

I møtene i bygdebokutvalget ble det også diskutert om det skulle tas inn en del rettinger til tidligere utgitte bygdebøker, noe som ikke ble vedtatt men underforstått at det måtte komme senere.

Fra tidligere styreleder i historielaget og mangeårige medlem, Knut Østbye har vi mottatt et meget stort og verdifullt kompendium. Her har Østbye utført et stykke arbeide som er meget omfattende og på hele 60 sider med tittelen ” Rettelser og tillegg til gårdshistorien i Lørenskog Bygdebok for brukere og husmenn “. Da siste bygdebok ble et vellykket bidrag om bygda, er det et sterkt ønske fra historielaget at det må komme et nytt bind og hvor de nevnte rettinger kan komme med.

LOSBY BRUK.

I et tilbakeblikk kommer vi ikke utenom at det i denne periode har skjedd store endringer på og omkring stedet.

Historielaget har hele tiden jobbet med historikken og her har nye opplysninger og nytt materiell kommet til. Det vil være for omfattende å ta for seg alle sider vi har jobbet med (se vasshjulet) men nevner følgende:

Vi tok initiativ til at et gammelt arkiv på Losby ble overført til Akershus Fylkesmuseum. Her har historielaget innsynsrett slik at vi kan starte en gjennomgang av det arkiverte.

Lørenskog Historielag 1954 – 2004

Fra 1979 – 2004 fortsetter, side 6

Før bygging av nytt hotell avfotograferte vi hovedbygningen fra loft til kjeller. Under bygging av det nye fulgte vi byggets fremdrift og avfotograferte dette. Vi gjorde og det samme ute under endringer i landskapet i forbindelsen med bygging av golfbanen.

I samarbeid med Per Fjelheim bidro vi til overlevering av 225 innrammede foto med gamle motiver som fikk sin plass på gjesterom. I dette samarbeidet kom vi over nye dokumenter med ny historikk over inventar og tidligere eiere.

Som takk for vår bistand mottok historielaget avfotograferte gamle dokumenter som ligger i vår samling.

KULTURMINNEVERNPLAN.

I skrivende stund har vi gått inn i en arbeidsgruppe under kulturtjenesten for ovennevnte prosjekt.

Her vil vi kunne bidra med mye vi har samlet av data over tidligere kulturminner og ser frem til fortsettelsen av dette prosjekt.

ROMERIKE HISTORIELAG.

Historielaget har i denne perioden avholdt et sommerstevne og et årsmøte i Romerike Historielag. Vi har hatt en representant i styre tidligere og er også nu representert i styret. Lørenskog Historielag har i alle år hatt et gått forhold til hovedlaget.

ETTERORD.

Når undertegnede reflekterte over hva som skulle komme med og hva som ikke skulle med, bød det på en del vansker.

Det er ikke lett og i ettertid vil det sikkert komme tanker om noe som var av en slik art at det hadde sin berettigelse i en oversikt for de siste 25 år.

Jeg har etter beste evne forsøkt å ta for meg de mest sentrale oppgaver og hendelser, og som nevnt innledningsvis, forsøkt å skrive mest mulig uten navn knyttet opp mot avsnittene. De som er nevnt har betydd mye for laget og det utførte arbeidet slik at det er riktig for helheten.

Om du som leser vårt jubileumshefte har spørsmål eller andre kommentar ser vi med glede frem til kontakt.

Ragnar Birkeland.

Sign.